

BESLAGRECHTER GENT 21 JUNI 2013

RECHTERLIJK GEWIJSDE

Gezag van gewijsde – Beperkt tot beslissing over een punt in betwisting en waarover tegenspraak kon gevoerd worden

Het gezag van gewijsde van een beslissing is beperkt tot wat beslist werd over een punt dat in betwisting was en waarover de partijen tegenspraak hebben kunnen voeren. Wanneer in een derdenverzet tegen een scheepsbeslag op basis van een schoon cognossement aangevoerd wordt dat dit cognossement een vals stuk is, is deze valsheid en de allegatie van zeevordering gesteund op dit schone cognossement het punt dat in betwisting staat. De vraag of de ladingbelanghebbenden houder waren van het geclausuleerde cognossement is in de eerdere procedure wel ter sprake gekomen, maar was toen geen punt in betwisting, en alleszins heeft de beslagrechter niet geoordeeld over de vraag of de ladingbelanghebbenden op grond van het geclausuleerde cognossement beslag konden leggen. Op dit punt heeft de eerste beschikking geen gezag van gewijsde.

BESLAG

Bewaarend beslag op schip – Derdenverzet – Toetsingsmarge beslagrechter

In het kader van een derdenverzet tegen een machtiging tot scheepsbeslag dient de beslagrechter na te gaan of, in het licht van de omstandigheden en de stukken, de beslaglegger voldoende aannemelijk maakt dat hij over een zeevordering beschikt.

*Star Cosmo LLC / Lamina Y Placa de Monterrey SA de CV en Daewoo Logistics Corporation
(vrijwillig tussenkomen partij)*

Zet.: B. De Temmerman (beslagrechter)

Pl.: Mrs. S. Van Moorlegem en Y. De Cocker, A. Poelmans

I. Procedure

De zaak werd ingeleid bij dagvaarding die regelmatig op 8 februari 2013 werd betekend.

Op de openbare terechtzitting van 21 mei 2013 werden de partijen gehoord, waarna het debat werd gesloten en de zaak in beraad werd genomen.

De beslagrechter nam kennis van het dossier van de rechtspleging en van de stukken van de partijen.

II. Vorderingen

1. De eiseres stelt derdenverzet in tegen de beschikking van de beslagrechter in de rechtbank van eerste aanleg te Gent van 30 januari 2013 (ARV nr. 13/144/B) waarbij aan de ver-

CHOSE JUGÉE

Autorité de la chose jugée – Limitée à la décision sur un point du litige et à propos duquel contradiction pouvait être apportée

L'autorité de la chose jugée d'une décision est limitée à ce qui a été décidé à propos d'un point qui était en litige, et à propos duquel contradiction pouvait être apportée par les parties. Lorsque, dans une tierce-opposition contre une saisie de navire sur la base d'un connaissance net, il est allégué que ce connaissance est un faux, ce faux et l'allégation d'une créance maritime fondée sur ce connaissance net est le point qui est en litige. La question de savoir si les chargeurs étaient détenteurs du connaissance clausé a été soulevée à l'occasion d'une procédure antérieure, mais n'était à l'époque pas le point en litige, et le juge des saisies ne s'est pas prononcé sur la question de savoir si les chargeurs pouvaient procéder à la saisie sur la base du connaissance clausé. La première ordonnance n'a pas autorité de la chose jugée sur ce point.

SAISIE

Saisie conservatoire sur navires de mer – Tierce-opposition – Marge de contrôle du juge des saisies

Dans le cadre d'une tierce-opposition contre une autorisation de saisie maritime, le juge des saisies doit vérifier si, à la lumière des circonstances et des pièces, le saisissant rend suffisamment plausible qu'il dispose d'une créance maritime.

weerster de toelating werd gegeven ten laste van de eiseres en de vrijwillig tussenkomen partij bewaarend beslag te leggen op het zeeschip Star Cosmo tot zekerheid van een bedrag van 3.282.141 USD.

Zij vordert de intrekking van de beschikking.

Zij vordert voorts dat voor recht wordt gezegd dat het beslag tergend en roekeloos werd gelegd en de veroordeling van de verweerster tot betaling van een schadevergoeding, in de dagvaarding provisioneel begroot op 300.000 USD en in de conclusie, neergelegd ter griffie op 15 april 2013 op 193.983,67 EUR en 25.000 EUR.

Zij vordert voorts de veroordeling van de verweerster tot de kosten van het geding, met inbegrip van een rechtsplegingsvergoeding begroot op 11.000 EUR.

2. Met haar verzoekschrift tot vrijwillige tussenkomst stelt de vrijwillig tussenkomende partij eveneens derdenverzet in tegen dezelfde beschikking.

Zij vordert de intrekking van de beschikking en de opheffing van het beslag, waarbij de beschikking geldt als opheffing van het beslag.

Minstens vordert zij dat de verweerster wordt bevolen te voorzien in een tegenborgstelling van 2.000.000 EUR ten voordele van de tussenkomende partij, af te geven aan haar raadsman binnen de 72 uur na de betekening van de beschikking, bij gebreke waarvan het beslag als niet-bestaande wordt beschouwd.

Zij vordert voorts de veroordeling van de verweerster tot vergoeding van de schade, provisioneel begroot op 1 EUR, en op 25.000 EUR wegens “*procesterreur*”.

Zij vordert voorts de veroordeling van de verweerster tot de kosten van het geding, aan haar kant begroot op een rechtsplegingsvergoeding van 33.000 EUR.

3. De verweerster vordert in hoofdorde de opschorting van de behandeling van de zaak tot wanneer het hof van beroep te Gent uitspraak heeft gedaan over de rechtmatigheid van het eerste gelegde beslag.

Zij vordert voorts het derdenverzet van de eiseres en van de vrijwillig tussenkomende partij ongegrond te verklaren en de bestreden beschikking te bevestigen, evenwel met herleiding van de bedragen waarvoor beslag wordt gevorderd tot 455.469,29 USD.

Zij vordert de afwijzing van de vorderingen wegens tergend en roekeloos beslag en in uiterst ondergeschikte orde de herleiding van het bedrag voor de tegenborgstelling naar 84.156,06 EUR.

Zij vordert voorts de veroordeling tot de kosten van de eiseres, aan haar kant begroot op een rechtsplegingsvergoeding van 15.400 EUR, en van de vrijwillig tussenkomende partij, aan haar kant begroot op een rechtsplegingsvergoeding van 33.000 EUR.

III. Bespreking

A. Toelaatbaarheid van de derdenverzetten

4. Het derdenverzet van de eiseres en het derdenverzet van de vrijwillig tussenkomende partij zijn tijdig en regelmatig ingesteld. De derdenverzetten, waarvan de toelaatbaarheid overigens niet wordt betwist, zijn toelaatbaar.

B. Beknopte samenvatting van de feitelijke gegevens

5. De verweerster vroeg en verkreeg op 30 januari 2013 de toelating tot het leggen van bewarend beslag op het zeeschip Star Cosmo tot zekerheid van een zeevordering zoals bedoeld in artikel 1468, e) en f) Ger.W., namelijk een vordering uit oorzaak van “*overeenkomsten tot vervoer van goede-*

ren met een schip, waarvan blijkt uit een charterpartij, een cognossement of anderszins” (art. 1468, e)) en van “*verlies van of schade door een schip vervoerde goederen en bagage*” (art. 168, f)) voor een bedrag van 3.282.141 USD.

Zij voerde daartoe aan dat zij bewarend beslag had gelegd op het zeeschip Star Cosmo op 25 januari 2013 krachtens een beschikking van de beslagrechter van 25 januari 2013, dat door de beslagenen derdenverzet werd ingesteld en dat zij daartoe aanvoerden dat op grond van een aangevoerd vals cognossement geen bewarend beslag kon worden gelegd.

Zij voerde aan dat de rederij in dit derdenverzet had bevestigd dat de verweerster het volgens de eiseres echte, geclausuleerde cognossement in originele vorm en door haar ondertekend, met hetzelfde nummer en van dezelfde datum als het zuivere cognossement, had aangeboden maar dat niettemin de aflevering van de goederen werd geweigerd tenzij tegen het stellen van een zekerheid van 2.500.000 USD.

De weigering van de beslagenen om de goederen af te leveren, zelfs tegen presentatie van het uitdrukkelijk erkend geclausuleerde cognossement, maakte volgens de verweerster een feitelijkheid uit waardoor zij niet kon beschikken over haar koopwaar ter waarde van 2.524.724 USD en daardoor enorme schade leed. Bovendien werd, aldus de verweerster, belangrijke transportschade vastgesteld bij de losning van de goederen te Altamira, Mexico.

Krachtens deze beschikking werd het schip op 30 januari 2013 om 15.49 uur in beslag genomen, nadat het eerste bewarend beslag om 15.48 uur werd gelicht (zie stuk 27 dossier eiseres).

6. Het eerste bewarend beslag werd gelegd op 25 januari 2013 krachtens een beschikking van de beslagrechter van dezelfde datum (ARV nr. 13/117/B) waarbij aan de verweerster de toelating werd gegeven ten laste van de eiseres en de vrijwillig tussenkomende partij bewarend beslag te leggen op het zeeschip Star Cosmo eveneens tot zekerheid van een bedrag van 3.282.141 USD.

Zij voerde daartoe het bestaan van een zeevordering aan die zij liet steunen op een zuiver (“clean”) cognossement nr. DWLGSTCALT21001 van 20 oktober 2012 met betrekking tot een partij staafrollen die op 20 oktober 2012 werd geladen in Changshu, China en met bestemming Altamira, Mexico, met Wuxi Zhongcai New Material Co. Ltd. als afzender en “aan order van Lamina Y Placa de Monterrey SA de CV” als bestemming.

Zij voerde aan dat de afgifte van de goederen haar wordt geweigerd onder het voorwendsel dat dit cognossement vals zou zijn en dat de weigering door de eiseres en de vrijwillig tussenkomende partij de goederen af te leveren tegen afgifte van het zuivere cognossement, een feitelijkheid uitmaakt waardoor zij niet kan beschikken over de koopwaar en aanzienlijke schade lijdt.

Zij voerde voorts aan dat bij de lossing van de goederen in Altamira is gebleken dat er aanzienlijke transportschade is.

6. In het vonnis van 30 januari 2013, uitgesproken in de namiddag, besliste de beslagrechter tot intrekking van de beschikking van 25 januari 2013 en tot opheffing van het gelegde bewarend beslag op de volgende gronden:

“7. Indien de beslagrechter bij het onderzoek van een verzoek tot toelating van het leggen van bewarend beslag op een zeeschip genoeg kan nemen met de loutere aanvoering van een zeevordering, dient in geval van verzet door de beslagene te worden nagegaan of de aangevoerde schuldvordering voldoende aannemelijk voorkomt. De toetsingsmarge van de beslagrechter verschilt in die fase niet fundamenteel van die bij de beoordeling van andere bewarende beslagen. Het beslag zal dus niet kunnen worden gehandhaafd wanneer over de zeevordering ernstige betwisting rijst (E. DIRIX en K. BROECKX, *Beslag in APR*, Mechelen, Kluwer, 2010, nr. 490, p. 336).

8. De verweerster is van oordeel dat het zuivere cognossement (dat zij voorlegt onder nr. 1 van haar dossier) het echte cognossement is op grond waarvan zij op afgifte van de goederen is gerechtigd en op grond waarvan zij eveneens gerechtigd is op vergoeding van de schade die tijdens het vervoer van de goederen zou zijn ontstaan.

Het geclausuleerde cognossement (dat zij voorlegt onder nr. 2 van haar dossier) beschouwt zij als vals.

De eiseres en de vrijwillig tussenkomende partij voeren daarentegen aan dat het zuivere cognossement op grond waarvan de toelating tot bewarend beslag werd gevraagd (en dat zij voorlegt onder stuk 2 van haar dossier), vals is en dat het geclausuleerde cognossement daarentegen het echte cognossement is.

Uit de voorgelegde stukken en het interactief debat tijdens de openbare terechtzitting van 29 januari 2013 kunnen de volgende vaststellingen worden gedaan in verband met de voorgelegde cognossementen.

De eiseres voert aan dat de agent die voor de kapitein het zuivere cognossement ondertekende, ‘Shanghai Xinhui Shipping Agency Co. Ltd’, een onbekende vennootschap is. De verweerster, voor wie het mogelijk moet zijn de identiteit van deze vennootschap te achterhalen, weerlegt dit niet uitdrukkelijk. Zij acht het niettemin weinig waarschijnlijk dat ‘Shanghai Xinhui Shipping Agency Co. Ltd’ een onbekende vennootschap is omdat het scheepscertificaat door dezelfde vennootschap werd ondertekend. Zowel het zuivere cognossement als het scheepscertificaat werden door haar via het documentair krediet verkregen. Dat het scheepscertificaat door dezelfde agent werd ondertekend (zoals de kredietbrief overigens vereiste), waarborgt evenwel niet de echtheid van beide documenten aangezien beide documenten het voorwerp van vervalsing kunnen uitmaken.

Twee exemplaren van het zuivere cognossement werden geëndosseerd, eenmaal door ‘Lamina Y Placa Monterrey SA de CV’ (stuk 1 dossier verweerster) en eenmaal door ‘Lamina Y Placa Comercial SA de CV’ (stuk 2 dossier eiseres). De verweerster verschaft hierover geen toelichting, behalve dan dat het gaat over twee firma’s van dezelfde groep.

Op basis van de documenten die aan boord van het schip werden aangetroffen, blijkt dat de zes opmerkingen op het geclausuleerde cognossement op dezelfde wijze werden opgetekend op de maatbrief (mate’s receipt) opgesteld door Bonavigon International Shipping Service Co. Ltd. (stuk 3 dossier eiseres). Het is overigens deze vennootschap die als agent voor de kapitein het geclausuleerde cognossement heeft ondertekend (stuk 1 dossier eiseres; deze vennootschapsnaam komt, weliswaar moeilijk leesbaar, voor in het vak van de ondertekening maar ook duidelijk leesbaar, en vergezeld van dezelfde handtekening, in de stempel op het cognossement ‘On Board Bonavigon’).

Het inspectieverlag (‘Survey report’) van ‘Uteam Marine Surveyors & Consultants Co. Ltd’ (stuk 5 dossier eiseres) vermeldt eveneens Bonavigon International Shipping Service Co. Ltd. als agent van de bevrachter en vermeldt dat de kapitein deze agent machtigde tot ondertekening van de cognossementen. Dit verslag vermeldt eveneens de zes opmerkingen die op het geclausuleerde cognossement voorkomen. Het maakt ook melding van de schorsing van de laadverrichtingen in afwachting van instructies van de bevrachter na de vaststelling dat een deel van de lading was beschadigd. Dit verslag citeert de garantiebrief (‘Letter of Indemnity’) van afzender Wuxi Zhongcai New Material Co. Ltd. aan bevrachter Daewoo Logistics Corporation, de vrijwillig tussenkomende partij, eveneens van 20 oktober 2012, waarbij de afzender alle verantwoordelijkheid voor de schade aan de lading op zich neemt.

Anders dan de verweerster aanvoert, levert deze ‘letter of indemnity’ geen doorslaggevend vermoeden op dat als gevolg van deze garantiebrief een zuiver cognossement werd opgesteld, in het bijzonder met het oog op het documentair krediet dat werd verstrekt tegen voorlegging [van] een zuiver cognossement. In de eerste plaats is het weinig waarschijnlijk dat wanneer (de agent voor) de scheepseigenaar ermee instemde een zuiver cognossement af te leveren tegen afgifte van een garantiebrief, hij nadien een vervalst geclausuleerd cognossement in omloop zou brengen. Voorts slaat de ‘letter of indemnity’ ook op de rechtsverhouding tussen afzender en bevrachter zodat de ‘letter of idemnity’ niet noodzakelijk (alleen) met het oog op een zuiver cognossement wordt opgesteld.

De gegevens vermeld op de kredietbrief, die de voorlegging van de volledige set van drie originele cognossementen vereist, maken wel aannemelijk dat de verweerster, zoals zij aanvoert, inderdaad via de bank in het bezit is gekomen van een of meerdere originele exemplaren van het zuivere cogno-

ssement. Uit de stukken uitgaande van derde partijen die zij voorlegt, blijkt eveneens dat zij niet zelf een geclausuleerd cognossement heeft aangeboden.

Wel lijkt de verweerster klaarblijkelijk het geclausuleerde cognossement te hebben aanvaard. Het door de eiseres voorgelegde geclausuleerde cognossement werd immers eveneens blanco geëndosseerd (stuk 1 dossier eiseres) en de stukken die de partijen voorleggen, geven enig zicht op de omstandigheden waarin dit endossement is gebeurd (zie stukken 11 en 12 dossier verweerster).

Uit de voorgelegde stukken blijkt dat het geclausuleerde cognossement in het bezit is gekomen van de scheepsagent te Mexico, Newman International, in bizarre omstandigheden (zie stuk 11, mail uitgaande van de vrijwillig tussenkommende partij dossier verweerster) en in het bezit van de scheepsagent is gebleven.

De verweerster is dan ook klaarblijkelijk geen houder van dat geclausuleerde cognossement.

Deze toestand leidt klaarblijkelijk tot een blokkering van de lading. De bevrachter wil de goederen niet afleveren tegen een vals cognossement terwijl het door haar als echt beschouwde cognossement niet in handen was (en is) van de bestemming, namelijk de verweerster. Over de voorwaarden waaronder overeenkomstig het geclausuleerde cognossement zou kunnen worden overgegaan tot afgifte van de goederen aan de verweerster, die evenwel niet in het bezit is van het als echt beschouwde (geclausuleerde) cognossement, is thans klaarblijkelijk (nog) geen overeenstemming bereikt (zie ook stuk 5 dossier verweerster).

Binnen de grenzen van zijn marginale toetsingsrecht komt de beslagrechter bijgevolg tot de conclusie dat het zuivere cognossement waarop de verweerster zich beroept, op het eerste gezicht vals is en minstens in die mate van ernstige betwisting vatbaar is dat zij geen grondslag kan bieden voor de zeevorderingen die de verweerster aanvoert.

De eiseres en de vrijwillig tussenkommende partij kunnen die valsheid tegenover de verweerster aanvoeren.

De zeevervoerder heeft het recht de valsheid van een vals cognossement aan te tonen, ook wanneer de (derde) houder te goeder trouw en onwetend over de vervalsing is (F. STEVENS, *Vervoer onder cognossement, Gent, Larcier, 2001, nr. 129, p. 73*).

De verweerster lijkt op het eerste gezicht in elk geval geen aanspraak te kunnen maken op vergoeding van de averij-schade die zou blijken uit het zuivere cognossement. Bovendien, en in de eerste plaats, lijkt de verweerster door de endossering van het geclausuleerde cognossement te hebben erkend dat dit geclausuleerde cognossement het echte cognossement is. Zij kon dan ook het beoogde bewarend beslag niet laten steunen op een zuiver cognossement waaraan zij geen rechten kan ontfemen.

Op die gronden is het derdenverzet gegrond.

De beschikking van de beslagrechter in de rechtbank van eerste aanleg te Gent van 25 januari 2013 (ARV nr. 131117/B) wordt ingetrokken en het bewarend beslag moet worden gelicht.”

7. Nadat het tweede bewarend beslag op basis van de beschikking op eenzijdig verzoekschrift van 30 januari 2013 werd gelegd, werd uiteindelijk door de verweerster dit tweede beslag vrijwillig opgeheven dezelfde dag, om 23.20 uur.

Met het derdenverzet tegen de beschikking op eenzijdig verzoekschrift van 30 januari 2013 beoogt de eiseres onder andere de vaststelling dat de verweerster op onrechtmatige wijze het tweede beslag heeft gelegd.

8. Tegen het vonnis van de beslagrechter van 30 januari 2013, dat besliste tot opheffing van het eerste beslag, werd door de huidige verweerster hoger beroep ingesteld.

Het hoger beroep van de verweerster, wat de grond van de beslagrechtelijke zaak betreft, is gesteund op het standpunt dat de beslagrechter in het vonnis de grenzen van zijn beoordelingsbevoegdheid ruim te buiten is gegaan – aangezien de beslagrechter niets méér hoeft te beoordelen dan de vraag of de beslaglegger een zeevordering aanvoert waarvan het bestaan met voldoende zekerheid is aangetoond –, alsook op het standpunt dat het bestreden vonnis de rechten miskent van de verweerster zowel op grond van het zuivere cognossement – aangezien de eventuele valsheid van het cognossement niet aan de derde-houder te goeder trouw kan worden tegengeworpen – als op grond van het geclausuleerde cognossement – aangezien werd geoordeeld dat de verweerster geen houder is van dat cognossement.

C. Voorafgaandelijk: wat de gevraagde opschorting betreft

9. De verweerster vordert dat de behandeling van het huidige derdenverzet wordt opgeschort tot wanneer het hof van beroep te Gent uitspraak heeft gedaan over het hoger beroep dat zij heeft ingesteld tegen het vonnis van de beslagrechter van 30 januari 2013.

De verweerster voert daartoe aan dat voor het hof van beroep dezelfde rechtsvragen aan de orde zijn als degene die in dit geding rijzen en dat de argumenten van de partijen overigens grotendeels gelijklopend zijn.

De eiseres voert aan dat een opschorting van de behandeling niet nodig is omdat de rechtmatigheid van het tweede beslag moet worden beoordeeld met eerbiediging van het gezag van gewijsde van het vonnis van de beslagrechter van 30 januari 2013. Volgens de eiseres heeft de verweerster dit gezag van gewijsde geschonden door bewarend beslag te leggen krachtens een beschikking op eenzijdig verzoekschrift die in strijd is met het vonnis dat later diezelfde dag werd gewezen. De beoordeling door het hof of het beroep tegen dit vonnis al dan niet gegrond is, doet geen afbreuk aan de vaststelling dat

de verweerster, op het ogenblik van het leggen van het tweede beslag, diende te handelen met eerbiediging van het gezag van gewijsde van dat vonnis.

10. De eiseres laat haar derdenverzet in essentie steunen op de aanvoering dat het gezag van gewijsde van het vonnis van 30 januari 2013 het bestaan uitsluit van de zeevordering die de verweerster aanvoert in haar verzoekschrift van dezelfde dag voor het leggen van het tweede beslag en dat de verweerster niet zonder miskenning van dit gezag van gewijsde een tweede maal bewarend beslag kon leggen.

Een voorafgaande beoordeling door het hof van beroep van de gegrondheid van het hoger beroep kan niet bijdragen tot een beoordeling van dit middel. Indien de gegrondheid van het hoger beroep aan het vonnis van 30 januari 2013 zijn gezag van gewijsde zou ontnemen, blijft niettemin de vaststelling dat dit vonnis, op 30 januari 2013, gezag van gewijsde had en dat het middel van de eiseres, dat op dit gezag van gewijsde is gesteund, een beoordeling behoeft die niet wordt gewijzigd door een eventuele hervorming van het eerste vonnis.

Voorts staat in de zaak die voor het hof van beroep hangende is, alleen het bewarend beslag op basis van het zuivere cognossement ter beoordeling terwijl thans moet worden beoordeeld of het de verweerster toegelaten was in de gegeven omstandigheden bewarend beslag te leggen tot zekerheid van een zeevordering op basis van het geclausuleerde cognossement. Ook die beoordeling wordt niet gewijzigd door een eventuele hervorming van het eerste vonnis.

11. De verweerster vordert tevens een uitstel met het oog op instaatstelling van de zaak omdat de eiseres nieuwe stukken overmaakte in verband met de schade die zij als gevolg van het beslag had geleden en op grond waarvan zij haar vordering zou actualiseren.

Op de openbare terechtzitting kwamen de partijen uitdrukkelijk overeen dat, voor zover het derdenverzet gegrond zou worden bevonden, de vordering tot vergoeding van schade zou worden aangehouden om de partijen in staat te stellen hun middelen van eis en verweer verder te ontwikkelen.

Mede gelet op wat hierna wordt beslist, is er in elk geval geen reden om de behandeling van de zaak uit te stellen.

12. De beslagrechter gaat dan ook niet op verweersters verzoek tot opschorting van de behandeling van de zaak.

D. Beoordeling

13. De feitelijke gegevens van de zaak – tot 30 januari 2013 – zijn de gegevens zoals weergegeven in het vonnis van 30 januari 2013 (zie de overwegingen volgend op “*Uit de voorgelegde stukken en het interactief debat tijdens de openbare terechtzitting van 29 januari 2013 (...)*”).

14. Anders dan de eiseres aanvoert, heeft de beslagrechter in het vonnis van 30 januari 2013 de rechten van de ver-

weerster op grond van het geclausuleerde cognossement niet beoordeeld.

Het gezag van het gerechtelijk gewijsde is beperkt tot wat de rechter heeft beslist over een punt dat in betwisting was en tot wat, om reden van het geschil dat voor de rechter was gebracht en waarover de partijen tegenspraak hebben kunnen voeren, de noodzakelijke grondslag, al weze het impliciet, van de beslissing uitmaakt (zie o.a. Cass. 27 februari 1995, *Arr.Cass.*1995, 227, *RW* 1995-96, 43; Cass. 4 december 2008, *JT* 2009, 303; zie ook Cass. 8 oktober 2001, *Arr.Cass.*2001, 1661 en *RCJB* 2002, 231, noot G. CLOSSET-MARCHAL).

Het bewarend beslag dat het voorwerp uitmaakte van het vonnis van 30 januari 2013, werd gevraagd en verkregen op grond van een aangevoerde zeevordering krachtens het zuivere cognossement.

Noch in het verzoekschrift dat leidde tot de beschikking, noch tijdens het geding op derdenverzet, vorderde de verweerster de toelating tot het leggen van bewarend beslag op grond van een zeevordering krachtens het geclausuleerde cognossement.

De enige vraag die de beslagrechter aldus te beoordelen had, was de vraag of de verweerster terecht een zeevordering aanvoerde op grond dat de eiseres en/of de vrijwillig tussenkomende partij de aflevering van de lading bij aanbieding van het zuivere cognossement weigerden en op grond dat de staat van de goederen niet strookte met het feit dat een zuiver cognossement was uitgegeven.

De vraag of de verweerster een zeevordering kon aanvoeren krachtens het geclausuleerde cognossement, stond in dat geding bijgevolg niet ter beoordeling.

Deze vraag heeft de beslagrechter overigens niet beoordeeld.

Anders dan de eiseres aanvoert, houdt de overweging dat “*de verweerster dan ook klaarblijkelijk geen houder (is) van dat geclausuleerde cognossement*” geen beoordeling in van de rechten die de verweerster op grond van het geclausuleerde cognossement kon aanvoeren – en die zoals gezegd niet ter beoordeling stonden, aangezien de verweerster zich daarop niet beriep – maar alleen, zoals blijkt uit het geheel van overwegingen waarvan de passus deel uitmaakt, een beschrijving van de situatie zoals die op 30 januari 2013 bestond, namelijk:

“Uit de stukken uitgaande van derde partijen die zij [de verweerster] voorlegt, blijkt eveneens dat zij niet zelf een geclausuleerd cognossement heeft aangeboden.

Wel lijkt de verweerster klaarblijkelijk het geclausuleerde cognossement te hebben aanvaard. Het door de eiseres voorgelegde geclausuleerde cognossement werd immers eveneens blanco geëndosseerd (stuk 1 dossier eiseres) en de stukken die de partijen voorleggen, geven enig zicht op de

omstandigheden waarin dit endossement is gebeurd (zie stukken 11 en 12 dossier verweerster).

Uit de voorgelegde stukken blijkt dat het geclausuleerde cognossement in het bezit is gekomen van de scheepsagent te Mexico, Newman International, in bizarre omstandigheden (zie stuk 11, mail uitgaande van de vrijwillig tussenkomende partij dossier verweerster) en in het bezit van de scheepsagent is gebleven.

De verweerster is dan ook klaarblijkelijk geen houder van dat geclausuleerde cognossement.

Deze toestand leidt klaarblijkelijk tot een blokkering van de lading. De bevrachter wil de goederen niet afleveren tegen een vals cognossement terwijl het door haar als echt beschouwde cognossement niet in handen was (en is) van de bestemming, namelijk de verweerster. Over de voorwaarden waaronder overeenkomstig het geclausuleerde cognossement zou kunnen worden overgegaan tot afgifte van de goederen aan de verweerster, die evenwel niet in het bezit is van het als echt beschouwde (geclausuleerde) cognossement, is thans klaarblijkelijk (nog) geen overeenstemming bereikt (zie ook stuk 5 dossier verweerster)."

Deze overwegingen, met verwijzing naar de stukken die de partijen voorlegden, verwijzen naar de volgende feitelijke gegevens:

– De verweerster bood zich (volgens de partijen op 8 januari 2013) bij de scheepsagent van de vrijwillig tussenkomende partij aan met het oog op de aflevering van de goederen op basis van het zuivere cognossement. De agent legde het geclausuleerde cognossement dat in zijn handen was, aan de verweerster voor. Het geclausuleerde cognossement werd dan door de verweerster “*endorsed*” – geëndosseerd, dan wel aanvaard: over de precieze draagwijdte van de handtekening op de keerzijde van het cognossement lopen de standpunten van de partijen uiteen en de partijen verbinden er ook andere rechtsgevolgen aan – en de verweerster vroeg vervolgens de aflevering van de goederen; het geclausuleerde cognossement bleef in handen van de agent (zie verklaring van 28 januari 2013 van een aangestelde van de verweerster, stuk 11 dossier verweerster).

– In een e-mail van 15 januari 2013 van een raadsman van de vrijwillig tussenkomende partij (stuk 10 dossier verweerster) werd uiteengezet dat het originele, geclausuleerde cognossement in handen van de agent was gekomen, blijkbaar (“*it appears*”) via een aangestelde van een firma EPC Group-China, die niet betrokken was bij het vervoer, die bevriend was met een aangestelde van China Shipping Agency Changshu. Die aangestelde van China Shipping Agency Changshu had aan zijn vriend EPC Group-China gevraagd het originele cognossement naar Newman International – de scheepsagent van de vrijwillig tussenkomende partij in de haven van aankomst – te sturen zonder verdere instructies (dit zijn de “*bizarre omstandigheden*” waarvan sprake in het

vonnis van 30 januari 2013 met verwijzing naar dezelfde e-mail).

Anders dan de vrijwillig tussenkomende partij thans aanvoert (o.a. conclusie neergelegd ter griffie op 12 april 2013, p. 3), blijkt niet uit de stukken dat de verweerster altijd al houder was van het geclausuleerde cognossement, en daarnaast ook houder van het valse zuivere cognossement.

– Volgens een raadsman van de vrijwillig tussenkomende partij in dezelfde e-mail lijkt het valse zuivere cognossement te zijn geproduceerd door China Shipping Agency Changshu, waarbij het niet zeker was (“*we do not know*”) maar wel werd verondersteld (“*but assume*”) dat de afzender van de lading (Wuxi Zhongcai New Material Co. Ltd) op de hoogte was van de vervalsing.

– Volgens een raadsman van de vrijwillig tussenkomende partij in dezelfde e-mail werd de week voordien het originele, geclausuleerde cognossement blanco geëndosseerd door de verweerster, waarbij dit originele cognossement nog steeds in handen van de scheepsagent was (“*We understand that you met with Newman International last week and arranged for the original/claused bill of lading to be endorsed in blank by Lamina y Placa de Monterrey. Presently the subject shipment is in Altamira and we understand the original/claused bill of lading is still held by Newman International.*”).

– De vaststelling in het vonnis van 30 januari 2013 dat de verweerster geen houder was van het geclausuleerde cognossement, verwees dan ook naar de situatie die erin bestond dat de verweerster zich uitsluitend op het zuivere cognossement beriep terwijl het geclausuleerde cognossement nooit in het bezit van de verweerster was gekomen.

Het is deze situatie die de raadsman van de verweerster nog uitdrukkelijk verwoordde onder andere in een niet-vertrouwelijke e-mail aan de raadsman van de eiseres van 28 januari 2013 (stuk 10 dossier eiseres).

Dit leidde tot een blokkering van de lading, in het vonnis van 30 januari 2013 omschreven als volgt: “*De bevrachter wil de goederen niet afleveren tegen een vals cognossement terwijl het door haar als echt beschouwde cognossement niet in handen was (en is) van de bestemming, namelijk de verweerster. Over de voorwaarden waaronder overeenkomstig het geclausuleerde cognossement zou kunnen worden overgegaan tot afgifte van de goederen aan de verweerster, die evenwel niet in het bezit is van het als echt beschouwde (geclausuleerde) cognossement, is thans klaarblijkelijk (nog) geen overeenstemming bereikt.*”

In de e-mail van een raadsman van de vrijwillig tussenkomende partij werd inderdaad het standpunt uitgedrukt dat de vrijwillig tussenkomende partij haar belangen wou beschermen en tegelijkertijd de lading aan de rechtmatige eigenaar wou afleveren (“*We (...) would like to protect the interests of Daewoo Logistics while at the same time arranging for deli-*

very of the cargo to the rightful owner.”) waarbij de moeilijkheid rees dat het originele, geclausuleerde cognossement in haar bezit was gekomen niet via de bestemming maar via derden (“As is evident from the above, Daewoo Logistics is in a difficult position regarding delivery of the cargo as the original/claused bill of lading has come into their possession not from the ultimate receiver, but from an unrelated company apparently form voyage charterer. Daewoo Logistics would like to deliver the cargo to the rightful owner but is presently unable to ascertain who that party should be.”).

De voorwaarden waaronder de lading zou kunnen worden vrijgegeven, werden verwoord in een e-mail van 21 januari 2013 van Pablo Ochoa (stuk 9 dossier verweerster), waarin de feitelijke situatie nogmaals werd omschreven zoals hierboven vermeld (“As you are aware, Lamina Y Placa de Monterrey submitted a forged bill of lading before the vessel’s agents at Altamira, Mexico. While the vessel and/or their agents are not retaining the cargo, you will realize that this cannot be delivered to the holder of a forged bill of lading. We understand however that the true/correct bill of lading is now in the hands of the vessel’s agents. In order to nullify the effects of this false bill of lading (...).”). Deze voorwaarden waren dat de verweerster zou bevestigen dat zij de rechtmatige eigenaar van de lading is, dat zij erkende dat het geclausuleerde cognossement het enige geldige cognossement was dat rechtsgevolgen kon sorteren en dat de verweerster een bankgarantie van 2,5 miljoen USD zou stellen. Het is over die voorwaarden dat geen overeenstemming kon worden bereikt.

Dat in het vonnis van 30 januari 2013 geen uitspraak werd gedaan over de rechten die de verweerster kon laten steunen op het geclausuleerde cognossement, blijkt overigens ook uit de overweging dat “Bovendien, en in de eerste plaats, (...) de verweerster door de endossering van het geclausuleerde cognossement (lijkt) te hebben erkend dat dit geclausuleerde cognossement het echte cognossement is. Zij kon dan ook het beoogde bewarend beslag niet laten steunen op een zuiver cognossement waaraan zij geen rechten kan ontleen.”

15. De vraag die thans ter beoordeling staat, is of de verweerster voldoende aannemelijk maakt te beschikken over een zeevordering op grond van het geclausuleerde cognossement.

Uit het geheel van de stukken die de partijen voorleggen, zoals hierboven gedeeltelijk weergegeven, blijkt op het eerste gezicht niet dat de hoedanigheid van de verweerster als rechthebbende op de lading in die mate ter discussie staat dat het bestaan van een zeevordering dient te worden uitgesloten. Het geclausuleerde cognossement, dat de eiseres en de vrijwillig tussenkomende partij als echt beschouwen, is immers, net zoals het door hen als vals beschouwde cognossement, aan order van de verweerster. Uit de stukken blijkt overigens evenmin dat de eiseres en de vrijwillig tussenkomende partij de vervalsing aan de verweerster toerekenen.

De vaststelling dat de verweerster zich in eerste instantie alleen beriep op het zuivere cognossement omdat zij van oordeel was dat zij als derde te goeder trouw zich kon beroepen op het cognossement dat zij via de bank had verkregen, staat niet eraan in de weg dat zij zich in elk geval beschouwde als gerechtigd op de afgifte van de lading.

Niet de vraag of de verweerster de rechtmatige bestemming van de lading is maar wel de vraag, gelet op het bestaan van twee verschillende cognossementen, onder welke voorwaarden de lading aan haar kon worden afgeleverd, is het voorwerp van betwisting.

De vraag welke voorwaarden de vrijwillig tussenkomende partij op rechtmatige wijze kon verbinden aan de afgifte van de lading, gelet op het bestaan van twee verschillende cognossementen, en dus ook de vraag of de voorwaarden die zij aanvankelijk stelde in de e-mail van 21 januari 2013, rechtmatig waren dan wel een onrechtmatige weigering tot afgifte van de goederen inhielden, dient niet in dit geding door de beslagrechter te worden beoordeeld.

Binnen de grenzen van de toetsingsmarge van de beslagrechter, is de conclusie dat de eiseres voldoende aannemelijk maakt dat zij ladingbelanghebbende was en dat haar recht op aflevering van de lading werd miskend doordat de aflevering werd afhankelijk gemaakt van voorwaarden die haaks stonden op haar hoedanigheid van landingbelanghebbende die door de haar niet toerekenbare vervalsing niet in het gedrang kwam.

De zeevordering die de verweerster aanvoert, komt dan ook voldoende aannemelijk voor om te dienen als grondslag van een bewarend beslag.

De omstandigheid dat de verweerster uiteindelijk nog dezelfde dag, blijkbaar onder druk van een in het vooruitzicht gestelde aansprakelijkheid, vrijwillig tot opheffing van het beslag overging, doet aan het voorgaande niets af.

16. De vrijwillig tussenkomende partij voert aan dat zij geen vervoersverbintenissen heeft opgenomen en dat zij niet ten laste van haar bewarend beslag kan worden gelegd.

De verweerster maakt evenwel voldoende aannemelijk dat de vrijwillig tussenkomende partij was bij de vervoerovereenkomst:

- op het cognossement staat “Daewoo Logistics Corp.” bij de omschrijving van de lading vermeld als vervoerder (“carrier”);

- in de e-mail van een raadsman van de vrijwillig tussenkomende partij van 15 januari 2012 werd de vrijwillig tussenkomende partij omschreven als rompbevrachter (“disponent owner”);

- dat het schip Star Cosmo gehuurd werd door de vrijwillig tussenkomende partij (“under Charter to Daewoo Logistics Corp. of Seoul”), blijkt eveneens uit de “authorization to sign bills of lading” die de eiseres voorlegt (stuk 6 dossier

eiseres), uit het laadverslag van Uteum Marine Surveyors & Consultants Co. Ltd, dat de vrijwillig tussenkomende partij vermeldt als huurder (“*charterer*”) en uit een e-mail van 18 oktober 2012 waarin de vrijwillig tussenkomende partij zich aanmeldt als de nieuwe huurder (“*charterer*”).

Het is overigens de vrijwillig tussenkomende partij die besliste over de aflevering van de goederen.

17. Volledigheidshalve merkt de beslagrechter op dat aan de verweerster niet kan worden verweten dat zij bij de neerlegging van het tweede verzoekschrift tot bewarend beslag op misleidende wijze gehandeld heeft.

Zoals de raadsman van de verweerster op de openbare terechtzitting van 21 mei 2013 vermeldde, werd de ondergetekende beslagrechter in de voormiddag van 30 januari 2012 door de griffier op de hoogte gesteld van het feit dat voor de verweerster een tweede verzoekschrift werd aangeboden, waarna ondergetekende beslagrechter aan de griffier mededeelde dat gelet op het beraad in de zaak op derdenverzet tegen de eerste beschikking, het niet wenselijk was dat hij van dat verzoekschrift kennis nam. Noch van het verzoekschrift, noch van de beschikking die volgde op het verzoekschrift, werd tijdens dat beraad kennis genomen. De beslagrechter die oordeelde over het tweede verzoekschrift, heeft evenmin met ondergetekende beslagrechter contact opgenomen. Het vonnis van 30 januari 2013 en de beslissing van 30 januari 2013 kwamen onafhankelijk van elkaar tot stand.

Het verzoekschrift vermeldde voorts dat het verzet tegen het bewarend beslag op basis van het zuivere cognossement in beraad was en vermeldde op beknopte maar voldoende wijze wat de grondslag van de aangevoerde zeevordering was.

Het feit dat de verweerster tijdens het geding op derdenverzet op tegenspraak de toelating had kunnen vragen tot het leggen van bewarend beslag op basis van het geclausuleerde cognossement, ontnam haar niet het recht, gelet op het feit dat het geding op derdenverzet bij de inleiding werd behandeld en het feit dat dit geding beperkt bleef tot de aan de orde zijnde toelating tot bewarend beslag op basis van het zuivere cognossement, bij afzonderlijk verzoekschrift de toelating tot bewarend beslag op grond van het geclausuleerde cognossement vroeg.

18. Het derdenverzet van de eiseres en de vrijwillig tussenkomende partij is bijgevolg niet gegrond.

Hun vorderingen tot veroordeling van de verweerster tot betaling van een schadevergoeding wegens tergend en roe-

keloos beslag zijn bijgevolg eveneens niet gegrond.

19. Tijdens de behandeling van de zaak op de openbare terechtzitting rees tussen de partijen de vraag welke uitwerking de beoordeling van dit derdenverzet voor de toekomst zou kunnen hebben, meer bepaald of de verweerster bij een eventuele afwijzing van het derdenverzet aan de beschikking op eenzijdig verzoekschrift in de toekomst het recht zou kunnen ontlenen opnieuw beslag te leggen, gelet op de vaststelling dat het beslag inmiddels vrijwillig was opgeheven.

De partijen kwamen daarbij uitdrukkelijk overeen dat zij over deze rechtsvraag nog bijkomend standpunt dienden in te nemen en dat in voorkomend geval het debat daartoe zou moeten worden heropend.

Het debat wordt dan ook heropend zoals hierna bepaald.

De vordering van de vrijwillig tussenkomende partij tot tegenborgstelling wordt in dezelfde zin aangehouden.

Om de partijen toe te laten de zaak in staat te stellen op de meest proceseconomische wijze, wordt de zaak naar de bijzondere rol verzonden.

Het staat evenwel elke partij vrij met het oog op instaatstelling van de zaak om prompte toepassing van artikel 747, § 2-§ 3 Ger.W. te verzoeken.

Op die gronden,

De beslagrechter, op tegenspraak,

Met inachtneming van de artikelen 2 en volgende van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken.

Verklaart het derdenverzet van de eiseres en het derdenverzet van de vrijwillig tussenkomende partij toelaatbaar maar niet gegrond.

Verklaart de vorderingen van de eiseres en van de vrijwillig tussenkomende partij tot veroordeling van de verweerster tot betaling van een schadevergoeding wegens tergend en roekeloos beslag als ongegrond.

En alvorens verder te oordelen, heropent ambtshalve het debat teneinde de partijen toe te laten te handelen zoals bepaald in randnr. 19, en *verzendt de zaak daartoe naar de bijzondere rol*.

Houdt de kosten aan.

(...)

Noot

Zie noot Frank STEVENS in dit nummer onder Antwerpen 31 maart 2014, p. 903.